

virke derved, at deres Creditbeviser eller Gjældsforfrøininger kunne gjøre sig gjældende i Paris. Værdi, saa man tager dem for rede Penge, saa at de, som behøve Laan, kunne lade sig nøie med dem. Disse ere de nærmeste Midler, hvorved hine Foreninger kunne virke, da de ikke begynde med nogen Capital. Jeg troer derfor, at det er den Begunstigelse, uden hvilken en Creditforening ikke kan træde i Virksomhed. Ved Siden af den Garantie, som indeholdes i, at Planerne skulle stilles under Indenrigsministerens Control, vil Sagens Natur ikke let tilstede, at en Indretning, der ikke giver nogenlunde Sikkerhed, kan fremkomme. Naar de, der ville oprette sige Anstalter, skulle gaae til Værdet, ville de snart bemærke de store Vanskeligheder, der ville være forbundne med at skaffe de Sedler, de Creditbeviser, der udstedes af saadanne Creditforeninger, saadan Værdi, at de gjælde for rede Penge, uden hvilken Ingen kan finde sig tjent med at modtage Laan i saadanne Sedler. Naaget jeg ikke skal gaae ind i en historisk Udvikling af andre Creditforeningers Virksomhed, vil jeg dog gjøre opmærksom paa den Omstændighed, at i de Lande, hvori Creditforeninger have virket med stort Held, har det været en sluttet Corporation af store Grundeiere, der have oprettet saadanne Creditforeninger og ved deres fælles Beslutning have forpligtet alle Medlemmer, saa at Enhver vidste, at disse Creditbeviser hvilede paa alle disse betydelige Eiendommers Credit, og at saadanne Beviser under ikke altfor ugunstige Betingelser vilde faae fuld Værdi. Enhver kan overbevise sig om Betydningen heraf, naar han tænker sig, at til Exempel alle skællandske Grundeiere indrettede Creditforeninger under nogenlunde rimelige Betingelser. Det er bekendt nok, at der blandt dem gives saamange formuende Mænd med store Eiendomme, at man kunde være vis paa, at Creditbeviserne, naar alle disse solidarisk vare forpligtede, vilde være, hvad man kalder, stint Papir. Det vil være ganske anderledes, naar der oprettes Foreninger af en Mængde Individuer, som ere mindre bekendte, hvis Eiendomme ere af meget forskjellig Slags og kun kjendte i en snever Omkreds, hvorfor man ogsaa vilde forudsætte, at det fornemmelig var Grundeierne, som meest

behøvede Credit, der forenede sig, men kun faa af dem, der ved deres Credit kunde styrke de Andre. Jeg finder, som sagt, ikke, at der er Noget imod, at der maa gives dem foransorte Indrømmelse, da jeg troer, at man i de af mig anførte Omstændigheder vil finde en Garantie imod Misbrug deraf, og Dpoffrellerne for Statskassen deels ikke kunne siges at være meget betydelige, deels ingenlunde burde være Grund til at nægte et Samtykke til Noget, der idetmindste har en udbredt Mening for sig, at det vil være til Landets Nytte og Opkomst. Jeg skal heller ikke erindre Meget imod den strenge Fremgangsmaade, som i Litra b er betinget imod Debitorerne. Fra den retlige Side finder jeg ikke den mindste Betænkelse derved; men det er et Spørgsmaal, om det ikke vil have den Følge, at en saadan Creditforening, naar den virkelig benytter sig af denne sin Ret, — hvilket jo lettelig vil finde Sted imod virkelig fortrykte Debitorer, som maaskee gjerne ville betale, men ikke kunne finde Udvei dertil, — at den da gjør sig forhadet, og at det altsaa forsaavidt er til Skade for den. Men det vil være dens egen Sag, ligesom jeg troer, at man overalt maa gaae ud fra det Synspunkt, at det maa være deres egen Sag, som gaae ind i Foreningen, hvorvidt de kunne være tjente dermed eller ikke. Ved Litra c kan der ingen Betænkelse være, uden forsaavidt det skulde være fra Finantsernes Side, og, naaget jeg troer, at der er yttret Noget derimod fra denne Side, vil man dog neppe inderere det. Hvad den Begunstigelse angaaer, som er omhandlet under Litra d, er jeg vel med min høitagtede Sidemand (Blechingberg) aldeles enig i, at Agerlovene i sig selv ikke ere holdbare, og at det er Love, der meget let kunne eluderes, og at de derved ofte foranledige forøget Ager. Imidlertid vilde jeg dog finde det overmaade tvivlsomt, hvorvidt det vilde være tilraadeligt, navnlig under saadanne Omstændigheder som de nuværende, at ophæve et Baand, som i saa lang Tid, og tidligere i en langt højere Grad, har hvilet paa Besiddelsen af Capitaler, og som i næsten alle andre Lande har vedligeholdt sig. Navnlig finder jeg det betænkeligt med Hensyn til de faste Eiendommers Besiddere. Hvad den øvrige løse Gjæld an-